{ ENFIANDO }

Novos tempos, piden novas políticas

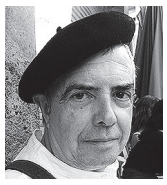

Afonso Eiré

Xornalista

O PSOE quería pactar e o PP quería "desinflar o pacto". O Goberno central pretende rentabilizar o acordo e o PP quere rachar o Goberno. **Sánchez** quería ser el quen aparecese como o garante do pacto e **Casado** pretende que sexa o PP o que levante a acta do mal goberno. O presidente español quería que as reunións fosen na Moncloa e o líder da oposición conseguiu que inventasen unha comisión no Parlamento.

Pero a pregunta é "pactar o que?". Non houbo propostas por parte dos partidos maioritarios. Se é a dereita española a que vai pór non só o límite do pacto, senón as medidas acordadas, xa sabemos a onde pode chegar o PP en materia social e económica. Pretende o PSOE ter un aliado que lle posibilite realizar unha política que non lle permitirían o seu socio Podemos e as forzas nacionalistas que sustentan o seu goberno?

Pactar logo "para que"? Como lle manifestou o voceiro do BNG no Congreso, **Néstor Rego**, ao presidente Pedro Sánchez, "só hai dúas alternativas para obter e mobilizar os recursos necesarios para saír desta crise: ou quitarllo aos que menos teñen, pola vía dos recortes sociais, redución dos salarios e prestacións, privatización dos servizos públicos... Ou que os poña que máis ten".

Para iso o Goberno central terá que comezar implantando unha nova política fiscal, realmente progresista e redistributiva. Fará o PSOE o que nunca fixo? Pensa que o vai apoiar o PP para así tornarlle as labazadas do grande capital? A crise do 2008 e as receitas aplicadas están aínda na memoria recente.

Aínda así, a Galiza non lle chega cun cambio na política do Estado. Necesita unha política propia que reverta, primeiramente, os recortes e a privatización da sanidade e nos servizos sociais. Que deseñe unha política auto centrada, baseada nos nosos recursos naturais e poboacionais, e que comece por apoiar as pequenas empresas e aos autónomos, como fan o País Vasco ou Nafarroa.

Novos tempos requiren novas políticas e novos dirixentes.

{ OS CARROUCHOS }

Faladores da pandemia

Milagros Fernández

Catedrática de Lingüística na USC

A MIÑA avoa **Carmen** era moi insistente e algo entremetida. Afalaba e emendaba como se tivese dominio en tódalas angueiras. Nunha mañá xa abafante de agosto reclamaba unha e outra vez de meu pai: "Non deites tanto esterco deste lado, **Gregorio**, que vas envorcar, dígoche que repartas"; "escoita, dígoche que non cargues, que a besta non vai poder". Con aguante abondo e sen perder o respecto á súa nai, o Gregorio abouxou cun "Faino tu!, quere facelo vostede?".

Hoxe vivimos nun mundo que propicia querermos ser *entendidos* en tódalas materias. Expertos impostados para opinar sen rubor non só de ideas, senón tamén de feitos nos que somos leigos. Multiplícanse por días os sabidos en coronavirus, faladores baratos en xestión de epidemias que arreo aguilloan e censuran de xeito superficial e reducionista procesos que son complexos científica e técnicamente. A ignorancia e os indocumentados enmarañan e merecerían calar a boca cun "Faino tú!". "Quere resolvelo vostede?".

Alguén escribiu que as culpas non resolven, que os problemas arróstranse construíndo solucións. Non é raro escoitar "Xa cho dixen", "Xa cho dicía eu" como método pedagóxico para que un neno recapacite e controle a impulsividade para a próxima ocasión. Moitas de nós temos escoitado este lema de aprendizaxe previsor sobre todo en temas amorosos.

Como principio formativo individual en etapas nas que un se está facendo como persoa, sen dúbida funciona sentirse culpable para ser máis racional. Pero esta consigna non ten máis recorrido. Aínda así, hai persoas que se estancan nos problemas buscando culpas e teimando no que puido non ser. En vez de centrarse no que foi, no que realmente é.

Nun panorama tan complicado como corresponde a unha pandemia resulta cando menos chocante escoitar de xeito reiterado que a súa extensión entre nós está

Máis que nunca a información require, por riba da opinión, documentación consistente

nas manifestacións celebradas o 8 de marzo. Ou que noutros países non hai tantos contaxios ou tantos falecementos. Coma se para desenvolver comparacións os contextos e os condicionantes demográficos e de costumes particulares non tiveran relevancia.

Tales aseveracións a tempo pasado ou en espazos sociais distintos de "Xa o dicía eu" non serven se non para ferver o sangue e querer atribuír culpabilidades. Non solucionan nada. Maneiras enganosas que ofuscan e que fan perder un tempo precioso para encarar os problemas e ver o xeito de encamiñalos.

Dicía o escritor norteamericano **Mark Twain** (1835-1910) que unha mentira pode viaxar por medio mundo mentres a verdade está aínda pondo os zapatos. **Noam Chomsky** é máis rotundo cando afirma que "Se non paras de dicir mentiras, o concepto de verdade simplemente desaparece" (*Contexto y acción*, 19/04/2020). Nestes tempos de información moitas veces sen contrastar que circula a velocidade vertixinosa e sobre temas tan serios como son os asuntos da saúde, convén fiarse unicamente de expertos científicos e de profesionais técnicos.

Malo será que non consigan eles marcar o rumbo e definir a estela que seguirmos. Hai médicos que difunden coñecemento sobre o coronavirus e tranquilizan no presente e cara ao futuro. O internista doutor **Iván Moreno** ten na plataforma Youtube un sitio *de guardia* (https://youtu.be/sPeuEwKkYYU) con vídeos explicativos ao redor do virus, da súa afección e dos tratamentos.

Coñecemento divulgativo sen perder rigor que xenera confianza e que traza un horizonte esperanzador na cura. Non abonda con aguilloar como facía a miña avoa. Tampouco serve a parálise en culpabilidades pasadas. Máis que nunca a información require, por riba da opinión, documentación consistente.

{ A SILVEIRA DE KIKO DA SILVA }

{ CRÓNICA POLÍTICA }

Desescalada

Pilar Cernuda

Periodista

MI perra, cuando a media tarde oye los primeros sones del *Resistiré* por la ventana abierta, se levanta automáticamente de la colchoneta donde pasa las horas muertas y se dirige al ventanal del salón donde sabe que me planto unos minutos para el aplauso. No entiende qué pasa ni por qué, pero lleva semanas en los que no escucha más sonidos que la radio, los pitos de la lavadora, el teléfono, la termomix ... y el *Resistiré*.

Empieza la desescalada y lo vamos a notar en el ruido. Niños que gritan en la calle, y padres que les dicen que es la hora de volver la casa y a lo mejor se ven obligados a levantar la voz porque los críos no quieren volver al confinamiento. Escucharemos timbres de bicis y botes de balón, juegos y, en algunos los pueblos, sonarán en la lejanía los tiros de los que aprovechan que se puede cazar en varias comunidades.

Empieza la desescalada antes de que el Gobierno tenga datos seguros sobre cómo va la cosa del coronavirus, ni siquiera sabe contabilizar bien el número de fallecidos y de afectados; pero ha decidido, al fin, que los niños dejen de ser los principales afectados por este encierro.

No tendrá motivo de queja este Gobierno. Mientras ellos eran ejemplo de incapacidad para abordar una crisis de tan terribles consecuencias, mientras discutían entre sí, se desmentían varias veces en un mismo día, **Iglesias** se apresuraba a salir para anunciar las medidas buenas mientras se guardaba muy mucho de dar la cara para anunciar las más incómodas, los españoles han demostrado un comportamiento ejemplar. Con excepciones, pues siempre hay irresponsables que dan la nota.

Ya llegará el momento de pasarles factura por las muchas barbaridades cometidas, por los muchos engaños, por el dinero tirado en compras defectuosas y por no tomar medidas de precaución cuando sonaron las primeras señales de alerta.

De momento, disfrutemos de la desescalada gradual... y del ruido de la calle.